

Prof. Dr. Yunus Kishalı

Beykent Üniversitesi
İstanbul

Tekdüzen Hesap Sistemi ve Çözümlü Muhasebe Problemleri

- Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulama Tebliği
• Tekdüzen Hesap Çerçevesi
 - Tekdüzen Hesap Planı
 - Hesap Planı Açıklamaları
- Muhasebe Problemleri ve Açıklamalı Çözümleri
 - Mali Tablolar

Gözden Geçirilmiş

5. BASKI

Beta

Yayın No : 3394
Eđitim Dizisi : 165

5. Baskı - Mart 2016 - İSTANBUL

ISBN 978 - 605 - 333 - 571 - 9

Copyright© Bu kitabın bu basısının Türkiye'deki yayın hakları BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş.'ye aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Dizgi : Beta Basım A.Ş.
Baskı-Cilt: Yazın Basın Yayın Matbaacılık Trz. Tic. Ltd. Şti. (Sertifika No: 12028)
İkitelli Çevre Sanayi Sitesi 8. Blok No: 38-40-42-44
Başakşehir/İSTANBUL
0212 565 01 22 - 0212 565 02 55
Kapak Tasarım: Veysel Coşkun

Beta BASIM YAYIM DAĞITIM A.Ş. (Sertifika No. 16136)
Narlıbahçe Sokak No: 11
Cađalođlu - İSTANBUL
Tel : (0-212) 511 54 32 - 519 01 77
Fax: (0-212) 511 36 50
www.betayayincilik.com

*Sevgili Abim Necati Kishali'nun
aziz hatırasına...*

BEŐİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ

Kitabın bu baskısında çift taraflı kayıt esasını ilk defa öğrenenler için basit örnek ve açıklamaların olduğu bir kısım eklenmiştir.

Daha önceki baskılarda göze çarpan eksiklikler giderilmiş, hatalar düzeltilmiş özellikle yevmiye maddeleri görsel olarak daha estetik hale getirilmeye çalışılmıştır.

Kitabın önceki baskıları çok küçük boyutlu olduğundan okunması ve incelenmesi kolay olmuyordu. Bu baskıda kitap orta büyüklükte hazırlanmıştır.

Kitabın basımını ve yayımını gerçekleştiren Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ő. yöneticisi Sayın Seyhan Satar olmak üzere tüm çalışanlarına, özellikle bu baskıyı özenle hazırlayan Sayın Veysel Coşkun'a çok teşekkür ederim.

Bir başucu kitabı olarak öğrencilerime ve meslektaşlarıma yararlı olması dileğiyle...

Prof.Dr. Yunus KİŐHALI

12.Mart.2016

yunuskishali@yahoo.com

www.yunuskishali.com.tr

BİRİNCİ BASKININ ÖNSÖZÜ

Genel Muhasebe derslerine yardımcı olmak üzere uzun zamandan beri düşündüğüm “Tek Problem Tek Çözüm” şeklinde hazırlanmış bir çözümlü muhasebe problemleri kitabının ilk baskısını yapabilmemden mutluluğumu taşıyorum. Kitapta problem çeşidinin fazla olmasına önem verilmiş, bunun yanında tekrar edilmemesine dikkat edilmiştir. Alt hesapların kaçınılmaz yararı nedeniyle mümkün olduğu kadar çok alt hesap kullanılmasına özen gösterilmiştir. Çözümler yevmiye maddeleri şeklinde gösterilmiştir. Öğrenciye çok sıkıcı gelen, büyük deftere aktarma, mizan çıkarma gibi işlemlere yer verilmemiştir. Yer verilmemesinin bir başka nedeni de bu gibi işlemlerin bilgisayar tarafından süratle yerine getirilmesi ve muhasebecilerin bu olanaktan giderek yaygın bir şekilde yararlanmalarıdır.

Kitabın daha verimli ve bir anlamda başvuru kitabı olması için ilk kısmına “Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulama Yönetmeliği” ve “Hesapların İşleyişi” bölümleri de konulmuştur. Bu kitaptan yararlanabilmenin bir koşulu da temel muhasebe bilgilerinin, az da olsa, alınmış olmasıdır. En azından çift taraflı kayıt yönteminin esası olan “Muhasebe Temel Denklemi” ya da “Temel Muhasebe Eşitliği” kavranmış olmalıdır.

Kitabın hazırlanışında zaman zaman ihmal ettiğim aileme; eşim Hülya, çocuklarım Emre ve Gözde’ye teşekkür etmeyi bir görev sayıyorum.

Kitap, kişisel bilgisayarımda tarafımdan yazılmıştır. Bu bakımdan dizgi kusurları tarafıma aittir. Kitabın basımı ve yayını Beta Basım

Yayın Dağıtım A.Ş tarafından yapılarak, okuyucuya ulaşması sağlanmıştır. Bu hizmetinden dolayı başta sayın Rahmi ARIKAN olmak üzere tüm Beta çalışanlarına teşekkür ederim.

Öğrencilerimin, okuyucularımın ve tüm yararlananların değerli eleştirilerini, düzeltmelerini ve katkılarını içtenlikle bekliyorum.

Saygılarımla

15.Mayıs.1998

İÇİNDEKİLER

Önsöz	v
Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği.....	1
Giriş.....	1
Düzenlemenin Amacı.....	1
Düzenlemenin Niteliği	2
Düzenlemenin Kapsamı	3
Yapılan Düzenlemenin Vergi Mevzuatı İle İlişkisi ve Yaptırımı	4
Bilgisayar Programlarının Bakanlığa Gönderilmesi	4
Yürürlük	5
1993 Hesap Dönemi İçin İhtiyari Uygulama	5
Muhasebe Usul ve Esasları	6
- Muhasebenin Temel Kavramları	6
- Muhasebe Politikalarının Açıklanması	9
- Mali Tablolar İlkeleri	10
-- Gelir Tablosu İlkeleri	12
-- Bilanço İlkeleri.....	13
- Mali Tabloların Düzenlenmesi ve Sunulması	17
-- Bilanço	17
-- Gelir Tablosu	30
-- Satışların Maliyeti Tablosu.....	33
-- Diğer Mali Tabloların Düzenlenmesi ve Sunulması ...	35
--- Fon Akım Tabloları	36
--- Nakit Akım Tablosu	41
--- Kâr Dağıtım Tablosu	44
--- Özkaynaklar Değişim Tablosunun Düzenleme Kuralları	47
--- Tabloda Yer Alan Örneğin Açıklanması	48
Mali Tablolar.....	52
İşletme Özet Bilanço Tipi	52

İşletme Ayrıntılı Bilanço Tipi	56
İşletme Özet Gelir Tablosu Tipi	64
İşletme Ayrıntılı Gelir Tablosu Tipi	65
Satışların Maliyeti Tablosu	67
Fon Akım Tablosu	68
Nakit Akım Tablosu	70
Kâr Dağıtım Tablosu	72
Yıllara İlişkin Özkaynaklar Değişim Tablosu	74
Tekdüzen Hesap Çerçevesi	76
Tekdüzen Hesap Planı	80
Hesap Planı Açıklamaları	97
Dönen Varlıklar	97
Duran Varlıklar	112
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	127
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	140
Özkaynaklar	150
Gelir Tablosu Hesapları	155
Maliyet Hesapları	167
Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği	184
Uygulama Genel Tebliği 4	184
Uygulama Genel Tebliği 5	192
Uygulama Genel Tebliği 6	195
Uygulama Genel Tebliği 10	197
Uygulama Genel Tebliği 11	199
Uygulama Genel Tebliği 12	203
Uygulama Genel Tebliği 13	209
Uygulama Genel Tebliği 14	224
Uygulama Genel Tebliği 15	232
Muhasebede İki Taraflı Kayıt Tutma Esasları	235
Muhasebe Problemlerinin Açıklamalı Çözümü	246
Muhasebe Problemleri ve Açıklamalı Çözümleri	248
Yararlanılan Kaynaklar	333